

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

648

Hely

Idő

"1913"

Személy

Szerző

Cím *Mosás Budapesten.*

Forrás:

Budapesti hírlap.

Bp.

(Hely)

1913 XI/18

(Idő)

(Köt. v. fü)

KÜLÖNFÉLE.

× **A mosás Budapesten.** Egy pesti háziasszony írja el panaszait hozzánk intézett következő levelében:

A ruhamosás kérdése Budapest háziasszonyainak igen sok aggodalmat és bosszúságot okoz. Először is nehéz mosónőhöz jutni, mert díja Budapesten kétszerannyi, mint vidéken. Igazán senki sem sajnálhatja a szegény mosónőktől a nehezen megszállt bért. A baj azonban az, hogy a legtöbbször túrlételesen követelődik. E sorok írója tanúságot tehet arról, hogy a mosónőknek egyszer sonkát küldtünk föl a mosókonyhába, mire durva megjegyzéssel küldötte vissza, hogy a pesti mosónőnek prágai sonka dukál. Mi magunk pedig igazán soha sem kerestük, hogy éppen prágai sonkát vegyünk. Naponkint ötszöri étkezésnél így kell válogatni a sört, a bort, a húst. Szegény háziasszony sohasem tudja, hogy mikor, miért éri inzultus. Így azután a kisebb fizetésű és jövedelmű család asszonya inkább maga mos.

A mizéria-sorozat második pontja a mosóhelyiség kérdése. A háziur kiköti, hogy csak az ötödik emeleten lévő mosókonyhában szabad mosni, akkor, a mikor a lakóra kerül a sor. Ez pedig soká történik meg. Elő kell jegyeztetni a sorrendet s meg kell várni, míg előtűnk őt család elvégez. Igen ám, de a mi mosásunk már sürgős. A mosókonyha távol esik tőlünk. Oda bajos a sok ruhát, szövet, fát, fölfordítani, a háziasszonynak naponkint többször fölmeenni. Ezért rövidebb időközökben akarnak mosni a rendes konyhában. Ekkor azonban beront a ház-mester, éktelen lármát csap, hogy *felgőzölődik* a lakás. Lármát csap akkor is, ha egy-két ruhadarabot lát száradni a fürdőszobában, előszobában. Arra, a kinek csecsemője van, valóságos átok a mosás kérdése. A kis ujszülöttnek napról-napra kell mosni. Igen ám, de három-négy darab ruhával nem érdemes a mosókonyhába négy-öt emeletet mászni, nem is lehet kevés ruháért a mosókonyha nagy apparátusát mozgósítani. Így hát a szegény anya valóságosan lopva mos, nehogy a teljhatalmu házfelügyelő haragját magára vonja.

Ha a mosáson nagynehezen átestünk, jönne a szárogatás. A padláskulcsért a sok lakó között valóságos hajsztát kell indítani. A kötelet a ház-mester-

től kell pénzért kibérelni. Igen ám, de most más család ruhája van rajt. Minden család részére pedig nem tarthatnak kötelet. No de lassankint arra is rákerül a sor, hogy fölteríthetünk. Fölmegyünk egy-két nap mulva a padlásra. Talán már megszáradt a ruha. Teremtő Isten, mit látunk. Gyász-szövet lóg le a kötélről. A milliónyi kéményből kiszállt füst betódult a padlásablakokon és rátelepedett a mi patyolat-ruhánkra. Szegény háziasszony sirva fakad mérgében, hogy hát ezért fáradt, költött annyit. A ruha piszkosabb, mint mosás előtt.

A háziasszony tehát ismét csak lopva szárogat a lakásban, a ház-mester pedig tovább gorombáskodik. Neki is van némi igaza, mert ha a lakásban szárogatnak: televerik a falat szegekkel, a falak és ajtók festése tönkremegy. Sok helyen kicsiny a padlás, a szárogatásra alkalmas közös padlások nincsenek. Ezért a szegény háziasszony szomszédolni kénytelen, hogy engedné meg a ruhák szárogatását. Nem ritka eset, hogy a padlás rácsait betörik és ellopják a ruhát.

Régi házakban nincs is mosókonyha. Ezekben a pincében kell mosni. Ilyen helyre nem is igen jön a mosónő. Resteli a szövet, a vizet lehordani a sok lépcsőn. A piszkos vízzel föl kellene menni a földszintre. Ez azonban sok fáradság megint. Ezért ritkábban cserélik a vizet. A ruha piszkos marad. A legnagyobb baj az, hogy a nehéz vizes ruhát a pincéből a padlásra kell cipelni. Szegény mosónő az amugy is megerőltető munka után bizony nem szívesen vállalkozik ilyesmire.

A padláshoz közel lévő mosókonyhának meg az a hibája, hogy a vízvezeték nem igen nyomja föl a vizet. Különösen ha öntözik az utcát, a víz nem megy a mosókonyhába. Itt azután tétlenül várhatnak. Ezer ilyen apró bajjal jár a pesti mosás.

Erre azt mondják, hogy van elég mosóintézet, pesti nyelven: *pučeráj*, vigyék oda a ruhát. Igen ám, de a tisztító-műhelyek árai drágák. Négy-öt tagból álló család mosási költsége egész kis vagyont

tesz ki éven át. Szegényebb ember nem tudja fizetni a számlát. Egyébként a pucérájokkal is sok baj van. A ruhát odaszállítani nehézkes. Ott mindenféle maró savval megírkálják a drága fehérműt és kilyukasztják. A vízbe sok klórmentet (*büdös meszet*) tesznek, mert így nem kell annyit dörgölni a ruhát. Azután durva kefével kefélik. A méz és a nagy

fizikai erő rongálja a ruhát. Szegény anya egy életen át gyűjti a lányának a kelengyére valót, de a ruhát a pucérájok legnagyobb része néhány szori mosás után tönkretesz. A mosónők a zsebükben klórmentet hoznak és titokban a vízbe dobják darabokban. A méz tenyérnyi helyen is kimarja a drága ruhákat.

Nem csoda tehát, ha a pesti asszony csipkéje valóságosan elég a mosásban, a férfi gallérja idő előtt rongyvá foszlik. A pucérájok mindenféle géppel kinnözzák, sodorják, cibálják a ruhát, hogy hamar menjen minden. Török is a gomb, ki is hull a monogram, szétfeszül a varrás. Egyszóval: sok baj van a mosással.